

Uggerby Plantage (skov nr. 42)

Beskrivelse

Generelt

Uggerby Plantage ligger ud til Tannis Bugt, midt mellem Hirtshals og Tversted. Plantagens sammensætning pr. 1/1 2007 og beliggenhed fremgår af nedenstående tabel og kort:

Skovarealer		Naturarealer m.v.		Andre arealer	
Bøg	10,1	Hede	58,9	Slette	40,1
Eg	43,8	Søer m.v.	4,4	Ager	12,9
Ask og ær	3,7	Eng	4,8	Vej	14,9
Andet løvtræ	21,4	Strandbred	57,1	Andet	3,2
Gran	148,9	Mose	13,3		
Ædelgran	49,6	Strandeng m.v.	2,3		
Bjergfyr	27,4	Overdrev	22,6		
Andet nåletræ	220,5	Krat	10,7		
I alt	525,4		174,1		71,1
					770,7

© Kort & Matrikelstyrelsen

Ekspropriation af arealerne til Uggerby Plantage blev påbegyndt i 1894. Der blev arbejdet på samme måde som for Lilleheden Plantage, med årlige opkøb, startende fra vest mod øst indtil man i 1898 nåede Uggerby Å. Plantagen blev lige som Tversted Plantage anlagt med hjemmel i Sandflugtsloven af 1867, som gav ret til at ekspropriere sandflugtsarealer med træplantning for øje.

Der blev yderligere erhvervet to mindre arealer omkring Risagerhus i 1938 og 1955. Et område vest for Uggerby Å, blev overdraget til staten i forbindelse med nedlæggelsen af fredningsplanudvalgene i 1977. Fredningsplanudvalget erhvervede arealet i 1963-64 for at sikre adgangen til naturvidenskabelige undersøgelser af klitssøerne.

Geologi og jordbund

Uggerby Plantage ligger i hele sin udstrækning på flyvesandsdækket hævet stenalderhavbund. Generelt er klittopografien fremherskende, karakteriseret af øst-vestgående rimmer og langstrakte parabelklitter på en jævn klitslette, som hælder mod nord. Områderne umiddelbart øst for Uggerby Å er næsten frie for flyvesand.

I plantagens kystnære dele er jordbunden i aflange øst-vestgående strøg gruset. Almindeligvis mødes et lag af sandmuld 10-20 cm tykt i flyvesandet i 70-90 cm's dybde. Podsolering af de øverste sandlag er ubetydelig. Til støtte for driftsplanlægningen er der udarbejdet et Særkort over vandreklitternes og de grundvandsprægede jordes beliggenhed samt lokaliteter, hvor flyvesandsdækket er mindre end én meter.

Terrænhøjderne når 24 m oh. i de højeste vandreklitter (Vagtbakker), men er 16-18 m oh. på sletten og aftager mod nord til 5-10 m oh., indtil havklitterne rejser sig til 10-12 m oh.

Landskab

Uggerby Plantage dækker hele Uggerby Klit og grænser op til landbrugsfladen mod syd, til Uggerby Å mod øst, hvor der især i den sydlige halvdel er meget markante og stejle skrænter ned til åen. Mod vest grænser plantagen op til Lilleheden Plantage i den sydlige del og i den nordlige del grænser den op til et hede/klitareal, som aldrig har været plantet til, men hvor der er nogle få sommerhuse, og til havklitter og havet mod nord. Plantagen udgør et markant landskabselement, som af mange opleves fra den langsgående, offentlige vej, der er anlagt sammen med plantagen. Plantagen gennemskæres også på tværs af to gamle veje til stranden, hvoraf den østligste Tolstrupvej er offentlig. Fra strandsiden opleves plantagen ligeledes af mange. På trods af den varierende topografi synes plantagen meget ensartet på grund af de fladedækkende granbevoksninger, der flere steder strækker sig helt ud til havklitterne.

Det er områderne med klitrimmer og havklitområder samt ådalens skrænter, der er vurderet til at have et større landskabeligt potentiale og derfor vurderet til middel-værdi. Området langs den offentlige vej er vurderet til særlig sårbar overfor ensartet, monoton skovoplevelse. Området langs åen, langs havet og i plantagens klitområder, er vurderet særlig sårbar overfor tilgroning og slørende bevoksninger.

Skoven

Sitkagran og skovfyr er de to dominerende træarter i plantagen, de dækker ca. 1/3 hver. Der er ca. 1/6 løvtræ i plantagen, som hovedsagligt står i blandingsbevoksninger. Plantagens ældste bevoksning er et mindre egeareal fra 1904, central placeret i plantagen (741c).

Der er en markant forskel i kvalitetsudviklingen af træet i bevoksningen fra øst mod vest. Hvor træerne længst mod øst, ud mod de åbne arealer omkring Uggerby Å har en ringere udvikling end træerne længst mod vest grænsende op til Lilleheden.

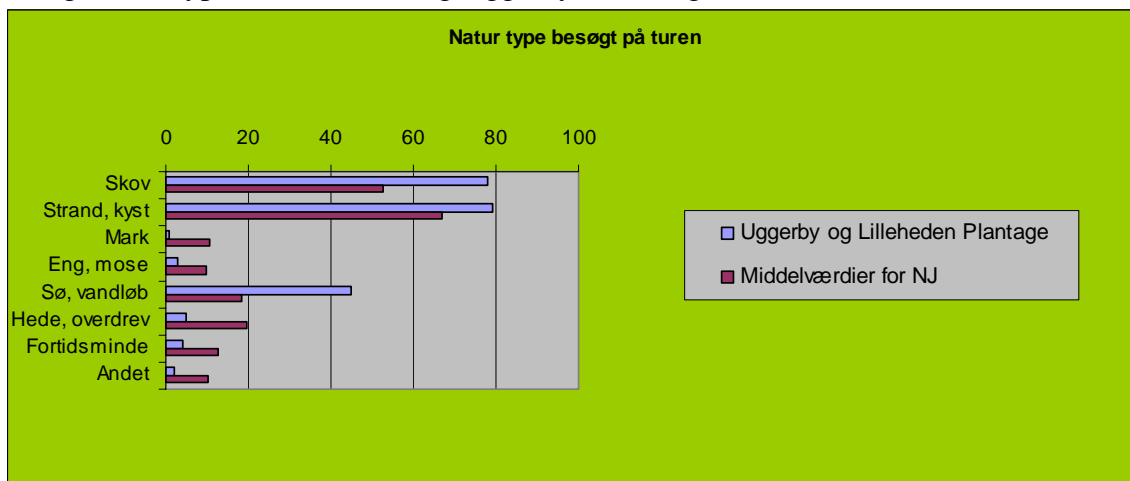
Produktion for de to dominerende træarter sitkagran og skovfyr adskiller sig ikke meget fra gennemsnitte på resten SNS Vendsyssel med en pk for sitkagran på 9 og en pk for skovfyr på 4.

Langs Uggerby Å vokser nogle af landets ældste nordmannsgraner.

Friluftsliv

”Friluftsliv 98” har opgjort at der til Lilleheden- og Uggerby samlet kommer 81.000 årlige besøg. De kommer som på resten af SNS Vendsyssel hovedsageligt for skov og strand, men så har området også en ekstra attraktion ved de store å forløb omkring Kjul Å for Lilleheden, men især den store Uggerby Å i Uggerby klitplantage. Skovgrænsen er for nyligt blevet trukket tilbage fra den kystnære del af Uggerby Å, så der nu er en fin friluftsmæssig oplevelse af afvekslingen mellem det kystnære åbne landskab og det mere stille og uforstyrrede natur i den træbevoksede del af åforløbet.

Besøgte naturtyper i Lilleheden- og Uggerby klitplantager

Der går forskellige cykelruter (Vestkystruten og Asdalruten), vandrestier (Rundvandreveje og Nordsøstien) og den regionale riderute igennem plantagen. I forbindelse med dem er der anlagt overnatningsmuligheder, og en del andre faciliteter. (se nedenstående tabel).

Faciliteter i Uggerby klitplantage.

Facilitet	Information	Pladser	Veje og stier
Affaldsstativ		7	
Bom			16
Bord / bænkesæt		6	
Bro			4
Cykelrute			1
Cykelrute-pæl			19
Cykelstativ			1
Grill		2	
Hegnssluse			8
Hvilebænk			6
Lejrplads		2	
Parkeringsplads		10	
Piktogramstander	37		
Ridenedgang			1
Ridesti			1
Ridesti-pæl			89
Shelter		1	
Trappe			2
Tårn		1	
Vandresti			4
Vandresti-pæl			40
Vejnavneskilt	39		

Natur

Uggerby Plantage rummer ca. 160 hektar beskyttede naturtyper, hvilket svarer til godt 20 % af plantagens samlede areal. Naturtyperne er fordelt på ca. 50 hektar strandbred, godt 2 hektar strandsump, 88 hektar klitter (overvejende grønklit, på kortet angivet som hhv. hede (HED = ugræsset klit) og overdrev (ORE = græsset klit), 13 hektar mose, 5 hektar eng og godt 1 hektar sø. Herudover er der ca. 29 hektar med slette og krat, som overvejende dækker over nyrøddet plantage, hvor klitvegetation er under retablering og længe urørte bevoksninger med karakter af både løv- og nåleskovskrat.

Der findes desuden gamle nåletræsbevoksninger med begyndende indvandring af boreale arter som f.eks. vintergrøn og linnaea. De fleste naturarealer ligger i den nordlige del af plantagen, som er udpeget som en del af EU-habitatområde nr. 5 – Uggerby Plantage og Uggerby Å's udløb.

Kulturmiljø

Ved nedkørslen til Uggerby strand har "Uggerby skibet" været placeret. Pga. kystindrykningen er skibet kørt i depot. Der er lokale planer om at opføre et udstillingshus ved Tolstrupvej i Uggerby klitplantage.

I 1983 gnavede en efterårsstorm sig så meget ind på kysten ved Uggerby Å's udløb, at egeplankerne fra et skib kom til syne. Da skibet året efter blev udgravet viste det sig at være et velbevaret eksemplar af de skuder, der blev anvendt til handelen fra de nordjyske strande. Skibet var en smuk norsk eller dansk dæksbåd fra tiden omkring 1800 beregnet for tømmerlast. Det var af typen, der kaldes en 'slup', og havde været 11,5 m langt og 3,6 m bredt med én mast. Når det lå begravet i en klit ved Uggerby Å's udløb, skyldtes det uden tvivl, at det engang i 1800-tallet er forulykket her, og efter at være blevet tømt for sin last har fået lov at ligge som et vrage, der med tiden er blevet dækket med flyvesand.

I en årrække var vrageet udstillet i en bygning ved stranden, men fra 2001 var det nødvendigt af bevaringshensyn at finde en midlertidig opbevaring andetsteds.

Bygninger

Skovløberboligen "Kysthus" er beliggende centralt i plantagen. Der er toilet og udstillingsbygning ved nedkørslen til Uggerby strand, som passes af Hirtshals kommune.

Gældende udpegninger

Regionplanlægning

Udpegninger i Nordjyllands Amts regionplan (2005):

Naturområde og regionalt naturområde. Særligt værdifuldt landskab (nordlige del). Økologiske forbindelser og beskyttet natur. Geologisk beskyttelsesområde (nordlige del) og geologisk interesseområde.

Internationale beskyttelsesområder

482,8 ha ligger i Natura2000 område nr. 5 (Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb), der består af habitatområde nr. 5.

Habitatområdet er udpeget for at beskytte naturtyper og arter knyttet til kystklitterne og vandløb. Således findes 2110 forstrand og klitdannelse, 2120 hvideklitter, 2130 grønsværsklit, 2160 kystklitter med havtorn, 2190 fugtige klitlavning, 2250 kystklitter med ene, 3260 vandløb med vandplanter, 3270 vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter og 7230 rigkær, samt odder. I plantages findes 9190 egekrat og 91D0 sumpskove på tørvebund, der forventes optaget på udpegningsgrundlaget.

Fredninger og vildtreservater

Arealet (del af afd. 785) er i sin helhed fredet ved Deklaration af 16. januar 1964. Reg. nr. 03220.000. Arealet er ca. 15 ha. Fredningens formål er at sikre almenhedens mulighed for ophold og færdsel og at sikre det landskabelige helhedsindtryk.

Tilstanden på fredningstidspunktet skal bevares. Der må ikke bebygges eller beplantes.

Der er ingen vildtreservater i plantagen.

Naturskov

Der forekommer ingen.

Forsøg

Der forekommer ingen.

Pyntegrønt

Der forekommer ingen.

Jagt

Jagten i Uggerby plantage og den østlige del af Lilleheden, i alt 826 ha. er udlejet til konsortium. Arealer øst for Uggerby Å er ikke ulejet.

Plantagen har en særdeles god og stærk bestand af råvildt. Der forekommer ofte dåvildt, og strejfer af kronvildt er registreret jævnligt i 2007.

Andejagt (evt. en enkelt gås) er muligt i skovsøerne, strandsøerne og langs åen.

Ræv og hare er alm. forekommende, samt fasaner langs åen og i randområderne ud mod dyrkede marker.

Fiskeri

Uggerby å er kendt for noget af landets bedste havørredfiskeri. En strækning på i alt 2 km. bredzone på begge sider af Uggerby å, fra skovbevokset areal og til åens udløb, er lejet ud til lokal sportsfiskerforening. Fiskeri på den resterende del af strækningen langs plantagen, ca. 1,5 km. administreres af SNS Vendsyssel, og er i princippet friholdt af hensyn til ynglende odder

Fiskeri i plantagens øvrige søer kan i planperioden frigives til fiskeri. *Bovsøen* kunne friholdes for fiskeri af hensyn til ynglende grågæs!

Målsætninger

Friluftsliv

I området tilrettelægges mulighederne for at opleve store strækninger både når man færdes til fods, på cykel og til hest. Besøgscenter kan etableres ved P-plads ved Redskabsvej øst for Tolstrupvej. Til den stadig stigende cykel- vandre- og rideturisme skal der udvikles specifikke faciliteter.

Natur

Plejeindsatsen i driftsplanperioden drejer sig helt overvejende om at bevare de lysåbne arealer i deres nuværende, gunstige tilstand ved rydning og græsning. Nøglebiotoper i specielt de gamle nåleskovsområder bør identificeres og beskyttes evt. udlagt som urørt - eller plukhugstskov.

Uggerby å er suverænt den vigtigste odderbiotop i det nordlige Vendsyssel. Kanosejlads, fiskeri (med ulovlige ruser) og øget tilgængelighed og brug kan være en trussel. Den nuværende ret utilgængelige zone mellem Rykrogvej og åen, på strækningen langs den skovbevoksede del, bør plejes med nænsom hånd og friholdes for øget brug, nye faciliteter og fri teltning.

Kulturmiljø

Evt. opførelse af udstillingsbygning for Uggerbyskibet.

Landskabsplan

Målet er, at plantagen fortsat skal være et landskabelement mellem landbrugsfladen og havet. Det er samtidig målet, at de flotte klitformationer bliver mere synlige, ligesom arealet mod havet og langs Uggerby Å holdes åbent for udsyn og landskabelig sammenhænge.

Skovudvikling og naturnær skovdrift

De kuperede dele af plantagen lukkes mere op ved at konvertere til mere løv først og fremmest eg og de mere lysgivende nåletræarter. Det yderste skovbevoksede bælte ud mod kysten vil fremover tilføres løvtræ. Den syd- og vestlige del af plantagen vil være blandingsskov hovedsagelig bestående af de arter området i dag indeholder, men med en større løvtræandel og primært bøg.

Køb og salg

Der er udlagt to skovrejsningsområder syd for plantagen. Supplerende opkøb kan være af interesse.

Plan og konsekvenser

Friluftsliv

SNS Vendsyssel vil arbejde for at der bl.a. gennemføres følgende i planperioden:

- Etablering af besøgscenter med toiletbygning.
- Etablering af vandretursfolder og afmærkede stier.
- Etablering af en primitiv overnatningsplads.
- Etablering af fri teltning.
- Etablering af bålhytte.
- Etablering af madpakkehus.
- Forbedrer adgangen for kørestolsbrugere.
- Opstille information i området.

Natur

De åbne arealer i plantagen er underlagt detaljeret plejeplan med forskrifter for græsning og vedligeholdende slåninger eller rydninger. Nøglebiotoper identificeret og kortlagt.

Kulturmiljø

- Understøtte lokalt initiativ vedr. udstillingsbygning for "Uggerbyskibet".

Landskab

Skovområdet op til og langs med Uggerby Å frilægges. De gamle nordmandsgran bevares. Klitområdet, som løber øst/vest midt i plantagen, gøres mere åbent ved at rydde ca. 50 %, og ved at bevare solitære træer og mindre trægrupper. Skovens nordlige grænse trækkes væk fra kysten. Den gamle egebevoksning bevares. Landskabsplanen realiseres i takt med naturlig hugstfølge og hugstmodenhed. Realisering vil for 50 % vedkommende ske i planperioden.

Skov

Området langs kysten og Uggerby Å, samt området med indlandsklitter i den central del af plantagen, er udlagt til SUT 23. Eg vil blive indplantet eller sået suppleret med holme af skovfyr i de områder, hvor den ikke findes. Birk vil også indgå de kystnære områder. Lærk vil også indgå i skovudviklingstypen, primært i den central del og langs Uggerby Å. I den centrale og sydlige del af plantagen er udlagt SUT 71, som primært bygger på ædelgran og bøg. Disse træarter, især bøg, vil fremover tilføres yderligere til området suppleret med bl.a. lærk og douglasgran. Dette sker på bekostning af sitkagranarealet. I den vestlige del af plantagen er udlagt SUT 52, som primært

bygger på træarter området i forvejen er tilplantet med, især sitkagran og skovfyr, men også ædelgran bevares og generelt tilføres en større andel løvtræ, primært bøg. For hele plantagen, men især de områder der er udlagt til SUT 23 vil arealet med contortafyr blive nedbragt og indblandingen af contortafyr i blandingsbevoksninger reduceret.

	23	52	71	Hovedtotal
Driftsklasse	Eg med skovfyr og lærk	Sitkagran og fyr med løvtræ	Ædelgran og bøg	
1 Bøg	1,4		8,6	10,0
2 Eg	8,6	6,5	26,4	41,6
3 Ask og ær			3,4	3,4
4 Andet løvtræ	4,2	5,2	11,9	21,3
5 Picea-arter	46,3	25,7	70,0	142,0
6 Ædelgran	4,7	1,6	43,0	49,3
7 Bjergfyr	25,0	2,3		27,3
8 Andet nåletræ	108,2	48,5	61,7	218,5
9 Ubevokset	50,1	9,0	25,3	84,5
Hovedtotal	248,6	98,9	250,3	597,8